

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Облік і аудит

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу
Протокол від 22.08.2022 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління
(протокол від 15.08.2022 № 1)

Розробники:

1. Викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії, викладач – методист Водолазська Н.В.

Рецензенти:

1. Зав. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Кременчуцького інституту ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», к.е.н., доцент Єфременко А.Г.
2. Кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС Харченко М.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і аудит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є організація та методологія обліку на підприємствах малого бізнесу.

Міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких дисциплін, як «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік ІІ», «Облік у зарубіжних країнах», «Гроші та кредит»; забезпечує базу для засвоєння матеріалу з навчальних дисциплін «Звітність підприємств», «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Особливості побудови обліку суб'єктами малого бізнесу
2. Облік розрахункових операцій підприємств малого бізнесу
3. Облік необоротних активів на підприємствах малого бізнесу
4. Облік запасів на підприємствах малого бізнесу
5. Облік праці та її оплати на підприємствах малого бізнесу
6. Облік готової продукції та її реалізації на підприємствах малого бізнесу
7. Облік доходів, витрат, фінансових результатів на підприємствах малого бізнесу
8. Фінансова та статистична звітність на підприємствах малого бізнесу
9. Особливості податкового обліку та звітності на підприємствах малого бізнесу

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» є опанування теорії і практики з організації та методології ведення бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» є надання знань та формування практичних навичок щодо раціональних методів бухгалтерського обліку в сучасних умовах господарювання, правильного відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, внесення записів до облікових реєстрів, формування навичок складання бухгалтерської звітності підприємств малого бізнесу.

1.3. Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

– раціональні методи бухгалтерського обліку суб'єктів малого бізнесу в сучасних умовах господарювання;

- методичні основи відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку підприємств малого бізнесу;
- порядок внесення записів до облікових регістрів на підприємствах малого бізнесу;
- порядок формування навичок складання бухгалтерської звітності підприємств малого бізнесу;

вміти:

- використовувати законодавчі, нормативно-правові джерела ведення обліку;
- використовувати методологічні аспекти облікової інформації;
- використовувати первинну документацію, облікові регістри, звітність;
- правильно вести бухгалтерський облік та складати фінансову звітність на підприємствах малого бізнесу.

1.4 Форма підсумкового контролю (залік).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години / 4 кредити ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов	
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 03	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення
	СК 12	Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства
	СК 13	Здатність застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством з використанням сучасного технічного та методичного інструментарію

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема № 1. Особливості побудови обліку суб'єктами малого бізнесу

Становлення малого бізнесу в Україні та його державне регулювання. Особливості формування облікової політики суб'єктів малого бізнесу. Форми бухгалтерського обліку на малих підприємствах. План рахунків обліку діяльності суб'єктів малого бізнесу.

Тема № 2. Облік розрахункових операцій підприємств малого бізнесу

Облік касових операцій. Облік операцій на поточних рахунках у банках. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік дебіторської і кредиторської заборгованості.

Тема № 3. Облік необоротних активів на підприємствах малого бізнесу

Поняття, визнання та оцінка основних засобів. Амортизація основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Облік нематеріальних активів.

Тема № 4. Облік запасів на підприємствах малого бізнесу

Поняття, визнання та оцінка запасів. Облік надходження виробничих запасів. Облік зберігання та витрачання запасів.

Тема № 5. Облік праці та її оплати на підприємствах малого бізнесу

Форми оплати праці та види заробітної плати. Облік нарахування заробітної плати. Облік нарахувань та утримань із заробітної плати. Порядок виплати заробітної плати.

Тема № 6. Облік готової продукції та її реалізації на підприємствах малого бізнесу

Поняття готової продукції. Облік реалізації готової продукції.

Тема № 7. Облік доходів, витрат, фінансових результатів на підприємствах малого бізнесу

Облік доходів. Облік витрат. Облік фінансових результатів.

Тема № 8. Фінансова та статистична звітність підприємств малого бізнесу

Поняття та склад фінансової звітності суб'єктів малого бізнесу. Порядок складання форми № 1-м (1-мс). Порядок складання форми № 2-м (2-мс). Порядок застосування форм статистичної звітності.

Тема № 9. Особливості податкового обліку на підприємствах малого бізнесу

Умови застосування спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу. Бухгалтерський облік єдиного податку та порядок відображення його в регістрах. Порядок складання та подання податкової звітності.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті:

Основна література:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємства : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI
3. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами : Наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720
4. Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами : Наказ Міністерства фінансів України від 25.06.2003 р. №422
5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва : Наказ Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. №186
6. Верига Ю.А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Навчальний посібник. – К. : ЦНЛ, 2014. – 264 с.
7. Гура Н.О., Мельник Т.Г. Облік на підприємствах малого бізнесу. Підручник. – К. : ЦНЛ, 2018. – 288 с.
8. Дробязко С.І., Козир Т.М., Холод С.Б. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу. Навчальний посібник. – К. : ЦНЛ, 2012. – 416 с.
9. Ольшанська М.В., Сажинець С.Й, Хом'як Р.Л. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Навчальний посібник. – К.: Магнолія 2006, 2017. – 254 с.
10. Кудлаєва Н.В. Облік на підприємствах малого бізнесу. Навчальний посібник. – Ч.: БДФЕУ, – 2015. – 156 с.
11. Мединська Т.В., Чабанюк О.М. Спеціальні податкові режими. Загальні положення, облік і звітність. Навчально-практичний посібник. – К.: Алерта, 2017. – 240 с.
12. Сук Л. К., Сук П. Л., Данілочкіна О. В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу. Навчальний посібник. – К.: «Каравела», 2017. – 372 с.

Допоміжна література:

13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV(зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

14. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV(зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
16. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку
17. Милявська Е.П., Жабін О.І. Облік на підприємствах малого бізнесу. Навчальний посібник. – К. : ЦНЛ, 2008. – 162 с.
18. Свідерський Є.І., Свідерський Д.Є. Облік діяльності суб'єктів малого підприємництва. Навчальний посібник. – К. : КНЕУ, 2008. – 472 с.
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. №291 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
20. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

21. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
22. Офіційний сайт «Вісник податкової служби України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.
23. Офіційний сайт журналу «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vobu.ua>
24. Офіційний сайт журналу «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dtki.com.ua>
25. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua>

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти Питання для підсумкового контролю (залік):

1. Становлення малого бізнесу в Україні та його державне регулювання.
2. Особливості формування облікової політики суб'єктів малого бізнесу.
3. Форми бухгалтерського обліку на малих підприємствах.
4. План рахунків обліку діяльності суб'єктів малого бізнесу.
5. Облік касових операцій.
6. Облік операцій на поточних рахунках у банках.
7. Облік розрахунків з підзвітними особами.

8. Облік дебіторської і кредиторської заборгованості.
9. Поняття, визнання та оцінка основних засобів.
10. Амортизація основних засобів.
11. Облік надходження основних засобів.
12. Облік вибуття основних засобів.
13. Облік нематеріальних активів.
14. Поняття, визнання та оцінка запасів.
15. Облік надходження виробничих запасів.
16. Облік зберігання та витрачання запасів.
17. Форми оплати праці та види заробітної плати.
18. Облік нарахування заробітної плати.
19. Облік нарахувань та утримань із заробітної плати.
20. Порядок виплати заробітної плати.
21. Поняття готової продукції.
22. Облік реалізації готової продукції.
23. Облік доходів.
24. Облік витрат.
25. Облік фінансових результатів.
26. Поняття та склад фінансової звітності суб'єктів малого бізнесу.
27. Порядок складання форми № 1-м (1-мс).
28. Порядок складання форми № 2-м (2-мс).
29. Порядок застосування форм статистичної звітності.
30. Умови застосування спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу.
31. Бухгалтерський облік єдиного податку та порядок відображення його в регістрах.
32. Порядок складання та подання податкової звітності.